

Jugoslavijo zadela nova katastrofa; 600 oseb mrtvih.

POTRESNI SUNKI IN ELEKTRIČNE NEVIHTE SO V JUGOSLAVIJI NAPRAVILE OGROMNO ŠKODO. — VLADA JE TAKOJ NAKAZALA 20 MILIJONOV DOLARJEV ZA PRIZADETE. — ZDRAVNIKI SO Z LETALI ODŠLI NA POMOČ NESREČNEŽEM. — VOJASTVO POPRAVLJA ŽELEZNIŠKE TIRE.

Dunaj, Avstrija. — Jugoslavijo je zopet zadela katastrofa, ki je zahtevala človeške žrtve in napravila ogromno škodo. Potres in električne nevihte — novo gorje, ki je obiskalo kraje, katerim je prizanesla povodenj.

V ponedeljek že ponoči se je začelo tresti, potresne sunke je spremljala električna nevihta — bliskalo se je in grmelo, da je bilo groza. Celi dan so se ponavljali sunki in pretresali nesrečno ljudstvo z grozo. Vlada je nemudoma storila vse potrebne korake za pomoč prizadetim. Nakazala je takoj 20 milijonov dolarjev in poslala iz letali zdravniške in vojaške enote, da bi pomagale prizadetim.

Najhujeje je bilo v Mostaru, Ljublinju in Ragusi. V Ljublinju se je porušila tobačna tovarna; škoda je cenjena na \$200.000. V Berkvici, se je utrgal kras hrib in zemlja je zasula pet otrok, ki so prišli ob življenje, več oseb je pa bilo težko ranjenih. Na drugem mestu se je utrgala skala v visočini 2000 čevljev in se privrnila v dolino, kjer je porušila več hiš in ubila petnajst oseb. V Metkovicu se je porušil železniški most in železniška postaja je razdejana. V Mostaru ni ostala nobena hiša cela po potresu, ki je pregnal prebivalce iz gorkih postelj v mrzlo noč. V Hercegovini in Dalmaciji je na tisoče ljudi brez strehe. Najhujeje je bilo v Stolacu v Hercegovini, kjer se je zemlja po potresu odprla in v odprtoto žrelo se je zrušilo več hiš z ljudmi vred. V bližini Sarajeva je zemlja zasula deset hiš, ko se je utrgal del hriba. Tukaj je tudi nastopila zima, ki je gorje še povečala nesrečnejšem, ko so le v nočnih oblekah hoteli na ulice. Iz Beograda poročajo, da je okrog 600 oseb prišlo ob življenje, koliko je pa ranjenih še ni znano. Materijalna škoda je ogromna.

Hotel dela Ville v Ragusi se je porušil, veliko število gostov je bilo ubitih. V Popovopolju se je cela vrsta hiš pogreznila v reko Trebisnico, kjer je tudi mnogo ljudi prišlo ob življenje.

Rim, Italija. — V severozahodnem delu Italije so tudi občutili silne potresne sunke. O škodi ali človeških žrtvah poročilo ne pove. Tudi Trst je bil prizadet.

Tokio, Japonsko. — V severnem delu Hondu otoka je zadnje dneve nevihta napravila velikansko škodo. 92 oseb je bilo ubitih, mnogo jih pogrešajo. V Niigata prefekturi je 113 hiš popolnoma razdejanih. V Toyana je 40 mrtvih, veliko število ranjenih in 78 hiš porušeni.

Chicago, Ill. — Tukaj so dobili ukaz, da morajo oblasti uničiti zaplenjene priprave za kuhanje žganja in pijačo, ki je vse skupaj vredno nad 2 milijona dolarjev.

DOBER PLEN POLICIJE.

Pri neki avtomobilski nesreči so po naključju prišli v roke policije trije mladi drzni banditi, ki so priznali, da so umorili policista.

Chicago, Ill. — Naše mesto je menda bilo in bo gnezdo zločincev. Ne mine dan, da bi ne bila naznanjena policiji kakšna večja tatvina, roparski napad ali kaj sličnega. Ponoči človek ni varen na ulici, ki je razsvetljena, kaj pa še v stranski in temni ulici. Da so v veliki meri starši tega krivi je gola resnica. Za otroke, ki se v šolo hodijo, se nekateri starši ne brigajo kje hodijo in kdaj pridejo po noči domu. S tem se otrok razvadi in ko dopolni šestnasto leto, v mnogih slučajih se preje, postane delomržen in misli na to, kako bi živel brez dela.

Poročano je bilo, da sta v nedeljo večer dva bandita usmrtila nočnega čuvaja na 22. v bližini Leavitt ceste. Bila sta mladeniča. Onih devet, ki so nedavno bili obsojeni radi umora na Robey cesti v večletno ječo, so bili sami mladi ljudje. Sedaj pa zopet prihaja poročilo, da je policija dobila v roke tri mladeniče, ki so priznali, da so usmrtili nekega policista, enega težko ranili, in izvršili okrog petdeset roparskih napadov. Ti trije malopridneži so se ponesrečili z avtom na 150. cesti in Western Ave., kjer so bili aretirani. Dva sta stara po 18 let, eden pa 19. Avto v katerem so se vozili so tudi ukradli. Najbolj žalostno je pa to, da so se z njimi vozile tudi tri mladenice, ena stara komaj 16 let, druga sedemnajst in tretja 18.

Policist Brayd, na katerega so tudi streljali, ki pa je bil v civilni obleki, a so ga poznali, da je policist, pravi, da je eden izmed banditov rekel da si ne more misliti večjega veselja, kakor usmrtiti policista.

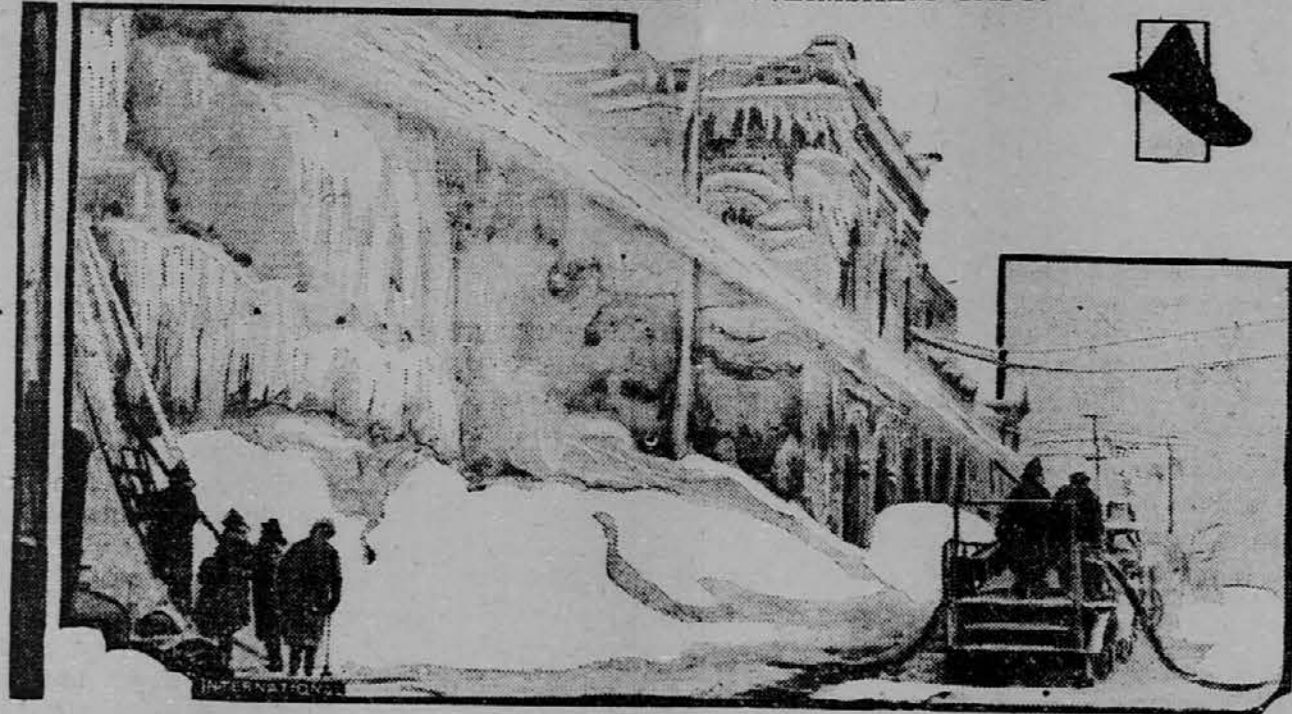
ŽELEZNIŠKA NESREČA; 13 OSEB MRTVIH.

Los Angeles, Cal. — Los Angeles-Chicago vlak je skočil s tira; dve osebi sta mrtvi. Strahoviti viharji v Californiji so napravili ogromno škodo; enajst ljudi je prišlo ob življenje. Natačnejše poročilo sledi.

ITALIJANSKI LETALEC NA POLETU V JUŽNO AMERIKO.

Las Palmas. — V sredo je odletel iz Rio de Oro, afriško obrežje, polkovnik Francesco de Pinedo, italijanski letalec, proti Braziliji, oddaljeno 3000 milj. Ako je srečno prišel do cilja, še ni znano. Letalo, v katerem se je podal na ta težavni polet, je bilo nalašč za njega konstruirano.

TEŽAVNO DELO GASILCEV V ZIMSKEM ČASU.

Dva dni so gasilci v Rochester, N. Y., gasili ogenj, ki je izbruhnil v poslopju Cold Storage kompanije. Stene so bile pokrite z ledom; 30 gasilcev je bilo omamljenih od dima, ki so pa kmalu zopet prišli k zavesti.

VOJNO RAZPOLOŽENJE V KRIŽEM SVETA.

Pacifisti v Nemčiji alarmirani, ko se je začelo novo bojno razpoloženje, ki resno ogroža mir.

Berlin, Nemčija. — Rečeno je bilo po vojni, ko si Nemčija opomore, bo iskala zadoščenja — z orožjem. Priznati se pa mora, da kljub temu, je pretežnja večina mož v premagani Nemčiji, ki imajo mirno kri in ne mislijo na maščevanje. Najbolj nevarni so člani patriotičnega društva "Steel Helmet" — jeklene čelade, ki nič kaj radi ne igrajo vloge premagancev. Poslali so resolucijo vladi, v kateri pravijo med drugim, da bo prišel dan, ko bo Nemčija zopet močna vojaška sila, ki si jo bodo organizirali po svojih idejah in potrebah.

To je le društvo, ki nima porena in izginjeva s površja. Vendar vznemirja pacifiste, ki pravijo, da se je začelo novo vojno razpoloženje v Nemčiji. Brez podlage pa menda tudi ni bojazen pacifistov. Res je, da so morali uničiti veliko množino vojnega materiala, da so zadostili zahtevam zaveznikov. Ni pa prikrito, da se Nemčija na skrivnem oborožuje in je lahko v najkrajšem času postavi na noge veliko armado izvežbanih vojakov. V splošnem pa prevladuje mnenje, da si Nemčija ne želi drugega kot miru. Pa je bilo vedno tako — da se za vojno navadno pripravljajo narodi v mirnem času.

ZAGONETEN UMOR.

Conneaut, O. — Ko se je vrnil Fred Brown — zvečer od dela domu, se mu je nudil strašen prizor. Po hiši je bilo vse v neredu. Na porcu je pa našel truplo svoje žene in v kleti svojega štiriletnega sinčka tudi mrtvega. Stene so bile oškropljene s krvjo in poleg trupla žene je našel kol za zbijanje žoge, s katerim sta bila žena in otrok ubita. Mala vsota denarja, ki ga je Brown imel spravljene doma, je bil pedotaknjen. Motiv umora ni znan, pa tudi nobenega sledu za zločincev.

KRIŽEM SVETA.

Berlin, Nemčija. — W. Coffin, ameriški generalni konzul v Berlinu je umrl v Alžiru, kjer se je nahajal na počitnicah. Vzrok smrti, srčna hiba.

New Orleans, La. — V teku 24 ur, je v tukajšnjem mestu padlo do 6 palcev dežja. Naliv je bil tako hud, da je ves promet nekaj časa bil ustavljen. Ulice v mestu so bile preplavljene, na nekaterih krajih je stala voda do 3 čevlje visoko.

Orlando, Fla. — Rev. J. Moore, star 65 let, je med pridigo v neki tukajšnji cerkvi padel skupaj in umrl. Vzrok smrti, srčna hiba.

Bangor, Me. — V tukajšnjem trgovskem delu mesta je izbruhnil ogenj, ki je uničil štiri poslopja in napravil nad \$100.000 škode. Kako je ogenj nastal, poročilo ne pove.

Portland, Me. — Benjamin H. Turner, je bil aretiran na podlagi obdolžitve umora. Ko pa je bil v ječi, je rekel, da ne bo poskusil več nobene hrane. Besedo drži, kajti od petka 11. febr. do srede, ko posnemamo to poročilo, še ni zavzel nobene hrane.

Boston, Mass. — Brooks Adams, pisatelj, vnuk predsednika Johna Adamsa, je tukaj na svojem domu v starosti 78 let preminul.

Anderson, Ind. — Abraham Doyle, farmar, ki je bil rojen 14. febr. 1827 v Carlisle, O., je tukaj na svojem domu obhajal 100. rojstni dan. Starček je še pri najboljšem zdravju. Bil je oče šestnajstim otrokom, od katerih jih je še 11 pri življenju.

Teheran, Perzija. — Tukaj je bilo veliko število občinskih in drugih uradnikov suspendiranih. Prizadeti so demonstrirali pred palačo parlamenta, prišla je policija, ki je demonstrante razgnala.

NENAVADEN NAČIN SAMOMORA.

Peabody, Mass. — William Vanderbilt, star 70 let, se je naveličal življenja. Napravil je krog s petinsedemdesetimi kosi dinamita, stopil v sredo in zažgal vrvice. Nastala je silna eksplozija. Samomorilec je razneslo na drobne kosce.

KONSERVATIVCI ZAPUSTILI MESTO.

Mesto Matagalpa je v rokah upornikov; osvobodili so jetnike in ogrozili ameriško poslanstvo. — Liberalci so streljali na ameriške novinarje.

Matagalpa, Nicaragua. — Konservativci, ki so imeli v tukajšnjem mestu svojo garnizijo, so isto zapustili v strahu, da jih bo napadel general Moncada, ki poveljuje upornikom, liberalcem, ki se ne strinjajo z vlado generala Diaza, katero je priznala vlada Zed. drž. Ko so odšli, niso pustili v mestu straže. To priliko so pa porabili v mestu živeči civilisti, liberalci, ki so se oborožili, usmrtili jetniškega paznika in spustili na svobodo 150 jetnikov, ki so se jim pridružili in udarili za umikajočimi se vojniki Diaza in jih mnogo pobili. Grozilo je tudi ameriškemu poslanstvu v mestu in streljali na ameriške novinarje.

Amerikanci in drugi tuji v mestu, so v nevarnosti za svoje življenje. Zabarikadirali so se v svojih stanovanjih in čakajo kaj se pride. Pozneje se je izvedelo, da čaka general Moncada v gorovju v bližini mesta ojačenja, nakar namerava zavzeti mesto. Konservativci so se pa utrdili začasno na drugi strani mesta in čakajo prilike, da isto zopet zavzamejo.

Predsednik Diaz je izdal ukaz, da se mora vsa alkoholna pijača uničiti, da se prepreči pijančevanje med vojaki.

POKVARJENA MLADINA.

New York, N. Y. — Michael Ponkraskow, star 12 let, je bil aretiran na podlagi obdolžitve umora. Priznal je, da je v Richmond Hill, ustrelil trgovca Marcus Gold-a, kjer je name avar ukrasti nekaj denarja. Rekel je, da je ušel od doma in prišel v trgovino Gold-a, kjer je hotel kupiti pas. Ko se je trgovec obrnil, da bi dal zahtevano, ga je deček ustrelil.

Ali si že nagovoril svojega soseda ali prijatelja, da se naroči na Amerikanskega Slovenca?

Iz Jugoslavije.

DRZEN ROPARSKI NAPAD NA BANKO V ZAGREBU. — NAPADALEC PRIJET, KO JE STRELJAL NA ULICI, JE TEŽKO RANIL NEKEGA DEČKA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Vojak nameraval oropati banko.

V Zagrebu je poizkusil neki Stanislav Canko 21. m. m. amerikansko uprizorjen način ropanja v banki pri belem dnevu. Zgodilo se je to v Mednarodni banki v Gajevi ulici. Nekaj pred zaključkom dnevnega dela je k likvidatorju pristopil vojak, ki je izročil pismo, v katerem zahteva 500.000 dinarjev takoj in grozi, da bo likvidator na mestu mrtev, če tega takoj ne stori. Likvidator je mislil, da ima opraviti z bedakom, zato ga je začuden vprašal, kaj pravzaprav hoče. Na to vprašanje je vojak potegnil revolver in ga nameril na uradnika. Začel je streljati in streljal na vse uradnike, ki so se v divjem begu skrivali, kakor je kdo mogel.

Pred banko se je nabrala gruča ljudi. Prišli so tudi trije redarji, ki so hoteli zlikovca zagrabiti že v banki. Toda komaj je vojak zagledal policiste, je mahnil na ulico in bežal. Med množicami si je delal pot na ta način, da je neprestano streljal pred seboj. Policaji so končno roparja dohiteli, ga zvezali in odvedli.

Na policiji je izjavil, da se piše Stanislav Canko in je urarski pomočnik v Varaždinu. Sedaj je pri vojakih, pri 35. polku. Canko je bil že dvakrat zaprt po tri leta in enkrat dve leti radi tatvin in ropov.

Njegovo divje streljanje v banki sicer ni ranilo nikogar, pač pa sta ranjena dva gledalca na ulici in sicer neki kavarnar lahko, neki 14letni deček pa smrtonosno.

Policija je potom odtiskov prstov ugotovila, da je isti zlikovec ulomil prejšno noč tudi v stanovanje Otokarja Ledererja, kjer je odnesel vse, kar mu je prišlo pod roke. Služkinjo, ki ga je opazila, je tako ustroval, da mu je še pomagala nagrabljene stvari spraviti skozi okno.

Mariborska policijska kronika za leto 1926.

Kronika mariborske policije v letu 1926 je zanimiva in pestra ter je šele iz nje razvidno ogromno delo, katerega izvršuje policijski komisariat v Mariboru. — Vseh vlog je došlo 36.343, med temi 5418 poverljivih. — Aretacij je izvršila policija 1352, sodišču oddala v zapor 298 oseb. Ovadb je bilo 5800, hišnih preiskav 790, sodišču ovadenih 2012 oseb. Radi policijskih prestopkov je bilo kaznovanih 2650 oseb, med temi 417 radi pijanosti in razgrajanja, 211 radi policijske ure, 256 radi zglaševalnih predpisov, 1766 radi drugih policijskih prestopkov. Iznalo se je iz države 35 oseb, odgonskim potom pa je bilo iz mesta odpravljenih 1139 oseb. Na policijskih globah se je nabralo za ubožni sklad 20.625 Din. — Posamezni oddelki komisarijata so poslovali sledeče: kriminalna raz-

vidnica ima vloženi v zasledovalni kartoteki 13.000 listkov, 2500 razvidnih pol. 320 slik v zbirki hudodelcev, 255 daktiloskopičnih kart. — Koles je bilo ukradenih v mestu 27, vlovov in hudodelstev izvršenih 495. Antropometrični oddelk je posnel 1966 slik hudodelcev, komunistov, vohunov itd., 2 slike mrličev, 269 oseb, 6 objektov, 544 daktiloskopičnih kart. — V policijskih zaporih je bilo 960 oseb, od teh oddanih sodišču 148, obmejnemu komisarijatu 35, okrajnemu glavarju 141, fin. okr. ravnatelstvu 14, carinarnici 38. Polie. komisariat je kaznoval 106 oseb z zaporom, katerega so odslužile v 293 dnevih. — Za odgon je bilo v pritvoru 864 oseb.

Smrtna kosa.

Umrla je v Mariboru 21letna Anica Kralj, hči policijskega nadzornika in sestra učiteljice v Račah in gledališke igralkice.

Poroka.

V ponedeljek, 17. jan. sta se poročila v Mariboru g. Vlado Kolšek, železniški uradnik, in gospa Marija Tursič, zdravnikova vdova.

Umrla je

v Škalskih Cirkovcah pri Velenju učiteljica gđe. Olga Čok iz velenjske rodovine Čokove. — Podlegla je pljučnici. Bila je doma v Trstu. Službovala je 4 leta v zasedenem ozemlju. — Vsled razmer je bila odpuščena in si je prišla iskat kruha v Jugoslavijo, kakor toliko drugih. Po komaj 10tedenskem službovanju v Cirkovcah je nepričakovano preminula.

Nevarno si je poškodoval nogo v kolenu vsled padca učitelj osnovne šole v Brezicah g. Karol Sterbenk. Leži v bolnici. — Težka poškodba ga bo gotovo prisilila, da bo moral ostati več mesecev v bolniški postelji.

Ne odlašaj na jutri, temveč še danes pojdi in agitiraj za Amer. Slovenca!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarije, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$183.00

100 lir	\$ 5.20
200 lir	\$10.10
500 lir	\$24.25
1000 lir	\$47.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajno so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATEV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
435 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razni nedelji, ponedeljkom in dnevom po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za čisto, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številke v tednu je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

"Nekaj o številkah" in škodoželjni politiki Glas Naroda.

(Konec.)

PATER KOVERTA KOMANDIRA VES SVET?

Kdor bere liberalno trolilo Glas Naroda in socialistično Prosveto, ta gotovo sodi po vednih in neprestanih izbruhih proti patru Zakrajšku, da ta človek komandira vendar ves svet. Karkoli se kje zgodi med ljudmi po svetu, tega je kriv pater Koverta.

Prav je povedal pred nedolгим Mr. Anton Grdina, glavni predsednik KSKJ, v enem izmed svojih člankov, da če kje kdo ne more spustiti sape od sebe, tega kriv je pater Zakrajšek ali pa on.

Ni samo že smešno, kar pišejo ti ljudje proti Rev. Zakrajšku, marveč naravnost neumno je, in tisti, ki o njem toliko mažejo in pišejo, s svojim čvekanjem le dokazujejo, kako se v resnici bojijo tega patra Koverta.

Prosvetin urednik je zadnje dni rekel: da njemu sicer ni mar, kam jo je popihal pater Kazimir. S tem je povedal več kot je mislil. Povedati je hotel, kamor že hoče naj gre, samo da ga ne bo pri nas v Chicagu, pri nas, blizu našega rdečega tabora, kjer se ga bojimo. To je, kar je hotel povedati, pa so mu v stavek le ušle druge besede.

Do zadnjih časov so skoro v vsaki svoji številki na vso moč pripovedovali, da namreč pri tiskovnem podjetju Edinosti in pri listu Edinosti, je glava še vedno pater Koverta. Kar smo uredniki priobčili v listu, za vse je bil odgovoren pater Koverta. V resnici pa Rev. Zakrajšek že ne piše člankov, ne kaj drugega za list od leta 1923. Pač zadnji članek, ki ga je napisal, je bil v tej dobi za velikonočno številko našega lista leta 1924. Od tistega časa naprej se drži popolnoma vstran od podjetja in slovenske javnosti pri časopisu. Pa vendar kljub temu, da so vse to vedeli pri G. N. in Prosveti, so še vedno trdili in namigavali, da je pater Koverta glava vsega pri Edinosti.

Pa to ni samo pri našem podjetju, temveč tudi, kar se je zadnje čase zgodilo kjerkoli med ameriškimi katoliškimi Slovenci, vsega kriv je pater Koverta.

Pater Koverta je celo kriv in kajpada po logiki newyorških okajenih liberalčkov tudi odgovoren za vsak cent, ki se je potrošil na katoliških shodih ali pa za časa sprejemanja starokrajških gostov po naselbinah. Si more kdo misliti večje bedastoče, kakor so te trditve G. N.? In vendar v G. N. se to prav resno trdi. Prav dobro bi bilo, da bi povedali slovenski župniki in cerkveni odbori slov. cerkva po naselbinah, kdaj jim je vse to ukazal ta nesrečni pater Koverta! Mi nismo o tem doslej še nič vedeli, a G. N. pa to resno trdi.

KAKO SO ŠE DRUGAČE LAGALI O REV. ZAKRAJŠKU.

Ko smo leta 1923 meseca avgusta prevzeli tiskovno podjetje Edinost lajki od oo. franciškancev, smo kajpada morali začeti takoj misliti o povečanju kapitala, da se postavi podjetje na solidno in zdravo finančno podlago. Dobil smo v ta namen od države Illinois, v kateri je naše podjetje in korporirano, dovoljenje, da dvignemo kapital s \$15,000 na \$20,000. Ko smo pričeli tozadevno kampanjo, je zopet strašno zašumelo v nasprotnih taborih. Saj se slovenska javnost vsega tega še spominja. Ampak napadali niso podjetja kot takega z imenom, marveč spraviši so se na Rev. Zakrajška. Trdilo se je in namigavalo, da Rev. Zakrajšek misli z dotično kampanjo rojake le goljufati, kakor je n. pr. znani Koretz naredil v Chicagu, kljub temu, da so vedeli, da Rev. Zakrajšek ni imel zraven nič opraviti. Gl. N. mu je kolikrat prerokoval, zdaj pa zdaj bo bankrotiral. Vse to se je delalo od strani liberalcev kot socialistov po dobro preračunanem načrtu. Njim ni bilo nič za Rev. Zakrajška, temveč mislili so že, češ, Rev. Zakrajška smo že toliko osramotili in oblatili pred javnostjo, da če zdaj le omenimo njegovo ime, pa bomo s tem uničili kampanjo za ojačanje katoliškega tiskovnega podjetja in katoliškega tiska. To je bil njihov cilj. Računali pa niso, da slovenski narod v Ameriki, če je tudi priprost, ima lastno pamet in zna z isto tudi dosledno in pametno soditi. Ta narod je dobro videl in vedel, da vse napadanje in blatenje Rev. Zakrajška ni dokazalo prav ničesar slabega ne napačnega Rev. Zakrajšku. Narod je dobro vedel, da vse to prihaja le radi skrajne škodoželjnosti liberalcev proti Rev. Zakrajšku. Zato se narod na vse to ni oziral, temveč je sledil tistim, ki je vedel, da so možje pošteni.

Glas Naroda je n. pr. namigaval, zdaj pa zdaj bo pater Koverta bankrotiral s svojim listom. V resnici pa Rev. Zakrajšek nobenega lista imel ni več od leta 1923, kakor tudi nobenega lista urednik ni bil od tedaj naprej.

Tiskovno podjetje Edinost hvala Bogu ni bankrotiralo, temveč je napredovalo in napreduje na veliko jezo vseh slovenskih protikatoliških elementov v Ameriki.

S tem je jasno dokazano, da je G. N. o vsem tedanjem na-

šem gibanju javno lagal, z gelim nametom škodožati katoliškemu tiskovnemu podjetju. Tudi to ostane prišlo pred slovensko javnostjo v Ameriki!

GLAS NARODOVE "LJUBEZNIHOSTI" IN "ISKRENOŠTI" DO SLOVENSKEGA NARODA V AMERIKI.

Odkar so se slovenski socialisti ločili od liberalne skupine v Ameriki ter so ubrali svojo lastno pot, je začel ostajati liberalni krog na Cortlandtu čezdalje bolj osamljen. Pozneje so socialisti ustanovili svoj lastni dnevnik pri jednoti. Od tistega časa se je liberalni krog vedno bolj ožil. Nekaj let zatem je radi svojega neslanega vtikanja v razna vprašanja G. N. zgubil še tisti krog, ki ga je pritegnil na svojo stran, ko se mu je posrečilo zanesti pred leti razdor v katoliško jednoto. Tudi ti so sprevredili, da bo njih organizacija imela edino pravi uspeh, če postane glede glasila popolnoma samostojna itd. Ko se je to zgodilo, se zopet čezdalje bolj zožuje liberalni krog. List G. N. danes ne zastopa nobenega prepričanja in vse. V vsa prepričanja se utika in proti vsem je. V splošnem pa je njegov bizniški princip ta, kreni tja kjer nese. Kot tak je seveda postal popolnoma odveč v slovenski javnosti. Nobenih principov nima, kakor zaletavati se v poštene ljudi, napadati na umazan način slovenske duhovnike v Ameriki in delati razne zgage med slovenskim narodom v Ameriki.

Reklamo si dela v današnjih dneh s tem, da oznanja in razglasa razne akcije, zdaj za to zdaj za ono stvar. Svoje čase je hudo bobnal za Zavetišče, kakor je znano. Njegov lastnik in gospodar je bil predsednik te organizacije ali akcije, ali kakor že kdo hoče imenovati. Ta mož je posloval v svojem predsedniškem uradu tako točno, natančno in strogo, da je pod njegovim predsedništvom, kakor so sami omenili, blagajnik "zagospodaril" fond. Če le v čem, se kaže velika "ljubeznivost" in "iskrenost" cortlandskih liberalcev do naroda ravno pri tej akciji. O tem pa G. N. noče zadnje čase nič pisati, temveč mar mu gre zelo hudo le za farne dolgove slovenskih fara po Ameriki, zlasti za tisti dolg, ki se je, kakor pravi sam, naredil radi priprav na evharistični kongres.

V glavnem se sveti "ljubeznivost" in "iskrenost" G. N. samo tam, kjer diši business in dolarji.

DRUGIM DAJEJO NASVETE, SAMI GA PA PÓVSOD POLOMIJO.

Glas Narodovci so silno veliki "prijatelji" slovenskega naroda. Temu narodu se pač prodaja šifkarte itd. Zato ni nič čudno, če so v "prijateljstvu" z njim. Kot taki dajejo neprestano slovenskemu narodu v Ameriki razne "blagohotne" nasvete. Če bi imelo biti po volji Glas Narodovcev, bi morali najprvo sežgati na grmadi patra Koverta, za njim Mr. A. Grdina in potem bi prišli še drugi na vrsto. Potem bi se slovenski narod v Ameriki oddahnil (pardon, na Cortlandtu in na Lawndale bi se oddahnil). Neprestano dajejo narodu nasvete, da pri KSKJ, nekaj ni prav, če, drugje ne, tam ne, kjer deluje Mr. Grdina, itd. Takih nasvetov imajo pri Glas Naroda polne žepe in jih sujejo po svojih kolonah na debelo.

V resnici pa liberalni revčki sami najbolj potrebujejo poštenega poduka in poštenih nasvetov, kako se mora gospodariti z ljudskim denarjem, da se istega ne zagospodari.

Ko je nastopil Mr. Grdina, so jamrali, da bo šlo vse rakom zvižgat, pa ni šlo po njihovi "srčni žurci," temveč KSKJ je ravno pod vodstvom Mr. Grdine napredovala bolj kakor kdaj prej v svojem obstoju. Dajali so nasvete, sami so jih pa najbolj potrebovali.

Ko se je šlo za milijonski fond, je stopil zraven tudi G. N. in kokodakal, da se je vse kladilo. Pomagal je, da se je od naroda izveliko potom reklame okrog 60 tisočakov, pozneje je pa sprevredil, da je bil na napačni poti. S tem je dokazal, da nihče bolj kot sam ne potrebuje dobrih nasvetov.

GLAS NARODA IN SLOV. DUHOVNIKI V AMERIKI.

Liberalci so najbolj neznačajni ljudje na svetu. Vedno skačejo, kakor jim bolj kaže. Prav tak je še vedno bil G. N. napram slovenskim duhovnikom v Ameriki. Napadel je še vse kolikaj agilne slovenske duhovnike. Od Msgr. Buha in veleč. g. dekana Šavsa naprej se je zaletaval neprestano zdaj v tega, zdaj v drugega. Gorje pa duhovniku, če se je postavil prejšnja leta proti newyorškemu liberalcem. Takega duhovnika bi najraje živega snedli. Eden izmed takih duhovnikov je bil Rev. Zakrajšek. Videl je, kako so newyorški liberalci slovenskim naseljenjem usiljevali svojo mlačnjaško politiko in jih s svojim liberalnim naziranjem polagoma trgali stran od stanovitnosti in trdne slovenske vere. V svoji naidušenosti je nastopil proti temu liberalnemu mlačnjaštvu, ustanovil list "Ave Maria" in začel neustrašno pripovedovati in kazati slovenskemu narodu v Ameriki pravo pot. S tem si je ta požrtvovalni duhovnik, ki je pri delu za narod žrtvoval vse in celo lastno zdravje, nakopal smrtno sovraštvo pri newyorških liberalcih. Neki naš potovalni zastopnik, ki je svoje čase slučajno debatiral pred leti z nekim tedanjim pomožnim urednikom G. N. v New Yorku je povedal, kako mu je dotični pomožni urednik zagrozil, da Rev. Zakrajšek je pri Glas Narodovcih zapisan v črne bukke in da ga bodo preganjali s svojim tiskom kjerkoli se bo nahajal.

Niso pa se kazali v taki pozi samo proti Rev. Zakrajšku. Napadali so zadnja leta vse duhovnike, ki so se kaj oglašali v javnosti. S tem so slovenski liberalci dokazali, da hočejo nad slovenskim narodom imeti glavno besedo ter da imajo željo biti politični in duševni jerebi slov. duhovščine v Ameriki. Pri tem so hoteli imeti pod svojo liberalno komando prav vse. Tu jim je kajpada temeljito spodletelo. In baš ravno radi tega, ker se G. N. tako rad zaletuje v slovenske duhovnike, zgublja od dne do dne bolj svoj liberalni upliv.

GLAS NARODOVCI V OBUPU; POTAPLJAJO SE V LASTNEM BLATU.

Zdaj, ko vidijo pri G. N., da vse njihovo pompozno napadanje na katoliške slovenske duhovnike in slovensko katoliško lajšstvo v Ameriki ni obrodilo zaželjenega sadu, se penijo same jeze in vprizarjajo zadnje napade pred svojim žalostnim koncem. Vidi se, da so res v histeričnem obupu, v zadnjem svojem napadu sploh ne vedo, da z dotičnim napadom krepko sami sebe mahajo po zobeh. Svetujejo Amer. Slovence, naj poroča o raznih računih, medtem ko sami pa živijo v grobni tišini glede Slov. Zavetišča.

Narod, ki čezdalje bolj povprašuje, kako bodo liberalci dobili narodu nazaj zagospodarjen fond zavetišča, tudi čezdalje bolj spoznava newyorške liberalce v vsej njihovi primitiv-

nosti. Tega se zavedajo prav dobro pri G. N. in to jim povzroča marsikatero nemirno urico. Sami ne vedo, kako bi se izotali iz neljubega položaja. Zdaj je njihovo zadnje upanje, češ, udrimo po patru Koverti, zavpimo še enkrat: primite tatu, morda pa narod le obrne svoje oči kam drugam, mi pa bomo utekli s tega neljubega in za nas tako žalostnega položaja. Pa ne bo nič tudi tukaj ne. Narod liberalne tičke prav temeljito dobro pozna in zdaj pazi na nje z vso svojo pozornostjo na vsakovo njihovo kretnjo.

Tako slovenski liberalci v Ameriki žalostno tonejo v svojem lastnem blatu. Tekom člega svojega obstoja so kopali jame drugim, nazadnje se pa sami pogrezajo. Kdo se ne bi jezil in penil v takem obupnem položaju?

To je kratki obris položaja, v katerem se pravkar zvijajo v histeričnem stanju slovenski liberalci na Cortlandtu. Od časa do časa je potrebno javnosti pojasniti razmere in položaj, da vedo zakaj in iz česa vse to prihaja proti katoliškim Slovence in njihovim voditeljem v Ameriki.

Ti slovenski narod pa, ki že dovolj dobro pozna liberalne licemerce, ti pa sodi in izgovori zadnje besedo.

—John Jerich.

POLITIČNE IN DRUGE VEŠTI IZ LA SALLE IN OKOLICE.

La Salle, Ill.

Dne 2. marca bodo v našem mestu primarne volitve za mestnega župana in mestne komisarje. Zato se mi vidi prav in primerno napisati k temu par besedi.

Pred vsem naj povem, da so mestni očetje določili nov volilni okraj v našem mestu. Doslej smo jih imeli sedem, od slej pa jih bo osem. Mesto bo razdeljeno približno v kolikor znano tako le: Šesta cesta (Sixth street) bo delila črta med južno in severno stranjo mesta. Na južni strani bodo trije precincti, to je volilni okraj, katere bodo delili Wright in Tonti streets. Severna stran od šeste ceste do 11. ceste, bo imela dva volilna okraja, katera bo delila Marquette cesta. Od 11. ceste pa do O'Connor avenue, bota še dva volilna okraja, katera bo delila St. Vincents avenue. Kot osmo volilno okrožje pa bo zavzemalo teritorij severno od O'Connor avenue pa do mestne meje.

Mestni koncil bo zdaj še določil kraje, kjer bodo volilne postaje. Za vsako postajo bō določeni od mesta šest sodnikov, ki bodo pazili na volitve. Skupaj bo imelo mesto 48 volilnih sodnikov.

Dosedaj so se priglasili še le trije kandidati za župana. Dosedanji župan Mr. P. E. Coleman po poklicu advokat se še ni izjavil definitivno, bo li še nadaljni kandidat za župana ali ne. Splošno mnenje prevladuje, da bo Mr. Coleman, ponovno kandidiral.

Vsled gorkejšega vremena zadnje dni je zelo narasla reka Illinois, ki se je razlila po illinojski dolini ob reki. Cesta, ki vodi preko nižine med mostom čez reko in mestom La Salle, je bila pod vodo in za nekaj časa je bil avtomobilski in drugi promet na tej cesti ustavljen. Pod vodjo se je nahajal par dni tudi železniški tir poulične železnice med Ottawa in mestom La Salle. V obeh krajih je voda že upadla in promet že obnovljen.

V mestu La Salle je vknjiženih v publičnih in farnih šolah skupaj 3,532 otrok. V slovenski farni šoli sv. Roka se nahaja 167 otrok.

V bolniški postelji se nahaja Mr. Anton Štrukel zastopnik Amer. Slovence. Bolan je za pljučnico, za katero je obbolelo zadnje dni tudi več drugih ljudi v tej okolici. Požrtvovalnemu in zelo agilnemu možu Mr. Štrukelu želim, da čim prej okreva!

Kaj je novega na Oglesby? Kakor v La Salle, tako bodo tudi na Oglesby volili župana in mestnega komisarja. Nekom čudno je, zakaj se ne v La Salle ne na Oglesby ne gane noben izmed naših rojakov, da

bi kandidiral za kak urad. Slovencev je precej v obeh naselbinah in če bi bili kolikaj bolj politično organizirani bi nas Slovence bolj upoštevali kot upošteva drugi narodi. Zavedajmo se svojih državljanskih dolžnosti in s temi nam dajeta dežela tudi svoje pravice. Slovenci plačujemo davke in izvršujemo druge dolžnosti, ki jih nam nalaga mesto, okraj in država. Pri tem pa imamo tudi svoje pravice, katerih se pa v političnem življenju Slovenci kaj malo poslužujemo. Slovenci dvignimo glave, zdramimo se!

Zadnji terek je zboroval mestni odbor bližnjega mesta Oglesby. Na tem zborovanju je predložil mestnim zastopnikom pogoje zastopnik plinske družbe Protane Liquid Gas Co. To mesto kot znano nima še lastne plinarne. Za razsvetljavo rabije elektriko. Glede instalacije plinarne je dobilo prejšnje čase mesto Oglesby več ponudb, ki jih pa ni sprejelo radi previsokih izdatkov itd. Sedanja ponudba je, da bi mesto kupovalo takozvani tekoči plin — liquid gas, ki ga razpošiljajo v jeklenih tankih po 50 funtov v vsakem. Te vrste plin hudo rabijo za razsvetljavo in kurjavo že farmarji. 50 funtov takega plina stane \$6.50 in ga ima povprečna družina za primerne družinske potrebščine dovolj okrog sedem tednov. Mestnemu odboru se ponudba dopade, toda predno jo sprejme, je sklenil da si ogleda, kako mesto, ki rabi tak plin, da pronajde, kako je ljudstvo s tem plinom zadovoljno, nakar bo odbor naznanil družbi, kaj bo v tem oziru odredil.

Drugega novega v tem okrožju to pot ni.

Opazovalec.

SMRTNA KOSA V INDIANA POLISU.

Indianapolis, Ind.

V par mesecih smo izgubili v naši naselbini tri žene in eno ga moža. Dne 31. jan. je zatisnila oči za vedno moja teta, sestra moje matere, Mrs. Elizabeth Hribnik, roj. Berdovnik, Mozirje v Savinjski dolini na Spodnjem Štajerskem. V Indianapolis je prišla k svojemu sorogu pred mnogo leti kot ena prvih slovenskih naseljenk. Bolehala je na žolčnih kamnih že par let. Bolezen je pa postajala čezdalje hujša. Zdravnik je izjavil, da edino sredstvo in pomoč je hitra operacija, zakar pa je bilo že prepozno. Hitro so jo sicer pripeljali v St. Vincent bolnišnico, kjer je pa še pred operacijo zatisnila trudne oči za vedno. Tukaj zapušča žalujočega soproga John Hribnika ter dva sina, Johna in Georgea, oba poročena, ter več vnukov in vnukinj. Zapušča tukaj žalujočo sestro in svaka, to so moji stariši Ana in Kancijan Kronošek, in tri nečakinje Anie

Koren, Mary Dermos in Uršula Rosenstain, in tri nečake, Fred, Frank in Gordon Kronošek. V stari domovini pa zapušča dve sestri ter več sorodnikov. Rajna je bila tudi članica društva katoliških mater in žena. Ker sem tega društva članica tudi jaz, mi je dolžnost, da izrekam posebno zahvalo odborcem in članicam, katere so se mnogo trudile, več kot zahtevajo pravila. Mrs. Mary Savinec in Mrs. Anna Kováč sta šle okoli po hišah in dobile nekaj članic, katere so čule ob krsti rajne sestre dan in noč do pogreba. — Hvala in čast takim članicam, ki ste storile več kot je bila vaša dolžnost. Čeravno ste imele doma delo, nekatere ste tudi morale male otroke pustiti, vseeno ste prišle. Hvala tudi pogrebnicam in vsem članicam, katere ste se udeležile pogreba in spremile rajno na pokopališče sv. Jožefa in molile za njo pri odprtem grobu. Iskreno zahvala tudi izrekam v imenu vseh sorodnikov našemu č. g. župniku Rev. Kazimir Cverčkotu, katero so rajno večkrat obiskali v njeni boleznini in jo prevideli s sv. zakramenti in jo ob času pogreba tudi spremili na pokopališče ter blagoslovili odprti grob in telesne ostanke rajnice. Toraj hvala vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti. Priporočam jo vsem v molitev. Tebi, rajna teta pa kličem: mirno spavaj v ameriški zemlji!

Obenem to pot naznanjam vsem članicam društva katoliških žena in mater, da bomo imele dne 20. februarja, v nedeljo skupno sv. obhajilo. Popoldne pa bo skupna družvena seja. Prošene ste vse, da se udeležite tako skupnega obhajila, kakor potem skupne seja, na kateri se bo razmotrivalo o več važnih stvareh. Vabljeni ste tudi vse tiste članice, ki ste že dalj časa izostale, da niste prišle blizu. Upam, da ste vse v Indianapolis. Mislim, da ni to nobena sramota, ako pridete zopet nazaj k sestrotram in se s tem pokažete, da ste še vedno zavedne katoliške žene. Ako mogoče, pripeljite še novih članic. Čim več nas bo, tem večje veselje in uspeh za nas. Zdravimo se skupaj in pustimo na stran tiste neslane nesimpatije. Ne glejmo, odkod je katera doma v stari domovini. Tam so si sestre reke Soča, Krka, Sava, Savinja in Drava, koderkoli je naseljen pošteni veseli slovenski narod, tam so si kot bratje in sestre. Torej, slovenske žene in vse, katere so zmogljive slovenskega jezika, na plan in na svidenje 20. febr.

Pozdrav vsem Slovenkam, posebno pa članicam društva katol. žen in mater po širni Ameriki!

Annie Koren.

Mesec katoliškega tiska je. Koliko ste storili že v tem mesecu za katol. tist?

STARI IN MLADI NA PITTSBURSKEM ODRU.

Pittsburgh, Pa.

Pri nas v Pittsburghu se je ustanovilo pred kratkim mladinsko dramatično društvo, katero bo priredilo svojo prvo in jako lepo igrro "Stari in mladi." Igra je jako zanimiva, povzeta iz vsakdanjega družabnega življenja slovenskega naroda. Igrala se bo prihodnjo nedeljo ob pol 8. uri v Kranjsko-Slov. Domu.

Vstopnico za igro si lahko nabavite že prej od članov in članic kluba, ali pa v nedeljo večer pri vratih v K. S. Domu na 57. in Butler cesti. Zeleti je, da se občinstvo v kar največ mogoče velike število igre udeleži. S tem bomo dali naši mladini pogum in še večje veselje do slovenske dramatike in slovenskega odrā. Dolžnost naša je, da to društvo kolikor mogoče podpiramo. Zato napolnimo dvorano v našem domu prihodnjo nedeljo večer do zadnjega kotička!

S pozdravom!

John Golobič.

Lz življenja in sveta.

DOLINA SMRTI.

Dolina smrti, puščava v Kaliforniji, kjer je v pekočem solcu našlo že nešteto ljudi, ptičev in divjih zveri žalostno smrt — smrt radi pomanjkanja vode. Nekaj mesecev v poletni vročini tukaj solnce žge tako silno, da je bivanje v tej kotlini, ki leži 278 čevljev pod morsk gladino, nemogoče. In tukaj — v dolini smrti, je danes letovišče "Bungalette City" imenovano, kjer so vse udobnosti razvjenega človeka. Dolina smrti, ki je požrla že nešteto prospektorjev in turistov ter pustolovcev, tam, kjer je še vse polno človeških in živalskih kosti, ki so nima priča — tragedije, tam, kjer so še pred kratkim umirali žejni, teče sedaj — voda.

Par milj od prostora, kjer je leta 1849 poginilo večji del od skupino 102 potnikov, so našli vodo. Tam so postavili male hišice, opremili so jih z vsem potrebnim, z vsemi udobnostmi. Imajo kopalnice, električno luč — pač nekaj neverjetnega, a vendar resničnega v osrčju puščave. Tukaj je torej letovišče.

H. W. Eichbaum, Amerikaneec, je našel vodo in pozneje napravil tukaj naselbino.

Ko je najbolj vroče v tej dolini, kaže toplomer 130 stop. Veter vleče od juga in pesek siplje v oči potniku, vroč val žge, ustna postajajo suha in človeka se loti slabost, omotica ga vrže v pesek, kjer poznejši potniki najdejo njegovo truplo — ali le kosti. Tudi to letovišče, ki ga je tukaj postavil Eichbaum, je osamljeno od meseca maja do oktobra.

"Furness Creek," kakor imenujejo neki del v Dolini smrti, tam je mala ranča, last belega človeka, katero pa opravljajo Indijanci rodu Sošone, edini, ki kljubujejo lahko tukajšnjim vremenskim nevarnostim. Tukaj so bili v službi trije belci, niso pa verjeli, da bi tudi njim vročina škodovala in so ostali tam, ko so vsi drugi odšli. Dva sta od vročine znorela in eden je umrl.

Jajca v poletju ni treba v Dolini smrti kuhati, enostavno se zagrebejo v pesek, v par minutah so gotova za kosilo. Kokoši tukaj sedijo na jajcih zato, da iste ohladijo, dokler se piščeta ne zvalijo.

Izveniši par mesecev v poletni vročini, je v Dolini smrti prijetno. Noči so hladne in so oedeje dobrodošle. Zlasti zdaj, ko je tam voda, bo imelo to letovišče vedno dovolj gostov.

Eichbaum je inženjer in si je vtepel v glavo, da hoče napraviti iz Doline smrti bivališče za

ljudi. Nagovarjal je petične ljudi, da bi mu pomagali izpeljati njegov načrt, a mu ni uspelo. Ni pa obupal; rekel je: "All right, — napravil bom brez pomoči drugih."

Bil je mož beseda. Lansko leto je začel s svojim denarjem in spravljal v Dolino smrti orodje in delavce, ki so vrtali in kopali ter v resnici prišli do vode, ki je čista in užitna.

Eichbaum je postal pozoren na vlažno zemljo v kraju, kjer je v resnici našel toliko vode. Ni mu hotelo iti iz glave, začel je in uspelo mu je. Petsto čevljev globoko je vodni tok. Do te globokine mu ni bilo težko priti, ker je bil opremljen z vsem modernim orodjem. Ko je bil siguren, da bo vode tam v izobilju, je takoj začel graditi hiše tipa bungalow — postavil jih je petdeset. V kratkem namerava tudi napraviti tukaj kopalnice in neka kompanija bo zgradila moderni hotel. Pa to še ni vse. Zgradili bodo poslopje, kjer bo muzej, in sicer bodo v njem ohranili kosti nesrečnikov, ki so našli smrt v Dolini smrti, pa tudi polomljeni kolesa vozov, malih voz, katere so vlekle mule nesrečnih prospektorjev. Našli so tudi nože in druge stvari, vse to se bo pozneje videlo v muzeju v Dolini smrti.

MESTO BREZ OTROK.

Eno najnevarnejših mest Sibirije je Bolskaja-Majka, ki leži ob spodnjem toku reke Lene, torej skoro na vzhodnem robu Sibirije, in šteje samo okoli 1000 prebivalcev.

Tukaj prebivajo namreč skopci, to je v 18. stoletju ustanovljena verska sekta, katere pripadniki so uverjeni, da vse zlo na svetu izvira odtod, ker se ljudje na zemlji množijo. Katarina Velika je pripadnike te vere pregnala na skrajni konec države ter logično računala, da bodo tako počasi izumrli. Toda motila se je, kajti ta sekta še dandanes obstoja in videli bomo, da se celo še množi. — Mesto leži en dan vožnje z vozom od sibirske železnice. Pogled na mesto je naravnost očarujoč, kajti izgleda, kakor bi bilo sestavljeno iz samih škatlic v matematičnih pravokotih, a ob najčistejših cestah so postavljene nizke hišice, ki so lepo pobeljene. V mestu vlada popoln mir, kajti tu ni otrok, ki bi se na cesti igrali in kričali. Odrasli prebivalci se po spolu razlikujejo samo v tem, da imajo moški dolge brade, sicer pa so vsi enako opravljeni. Oboji nosijo do kolen segajoče sukne, preko ušes imajo potegnjene kožuhovalne kape, tako

da ni videti nobenega lasu. Okoli vratu imajo dolge bele šale, ki so spredaj prekrizani.

Tako in brez vsakega šuma gre vsak za svojim poslom, tudi glasno govorjenje je prepovedano in se le šepetajo. Žena skrbi za moža le, kar se tiče kuhe in drugih opravil, ki jih možki ne opravljajo.

Ljudstvo živi mirno in zadovoljno, prepri in zločini so tam neznana stvar. Policije in sodišča ne poznajo. Vsakršno posvetno uživanje jim je tuje, nihče ne kadi, za največje zlo pa smatrajo alkohol. Tujec, ki pride v to mesto v svrhu proučavanja tega narodiča, se mora strogo držati veljavnih predpisov, zato tudi skoro vsako mesto kmalu zapusti.

Kako to, da mesto brez otrok ni že davno izumrlo? Tudi za to so našli sredstvo. Vsako leto gredo častitljivi možje okoli, ki iščejo "otroke." Seveda morajo ti otroci biti odrasli, ker se morajo prostovoljno podvreči vsem zahtevam, katere verske skopce predpisuje. In vedno je dosti takih, ki so se sveta in uživanja naveličali in ki so pripravljeni na vse, pa radi sledijo starškom v njih mesto brez otrok. Ti podedujejo hiše in posestva brez nadaljnega ter živijo nadalje z ženo, ki je po mozevi smrti ostala sama v hiši.

Pusto, tuje življenje živijo ti ljudje, a vendar še ni bilo slišati, da bi se kdo iz Bolskaje-Majke vrnil v šumni svet.

KJE JE NAJVEČ ŽENSK.

V splošnem se lahko reče, da je na vsem svetu število moških in žensk precej enako. Razlika nastane šele, ako primerjamo posamezne dele sveta in dežele. V Ameriki pride na tisoč mož 977 žensk, v Evropi 1024, v Afriki 990, v Aziji 944 in Avstraliji 812. Med vsemi deželami je v Evropi ima Norveška razmeroma največ žensk, namreč 1066 na tisoč moških. Nato sledi Anglija s 1059, Švica s 1056, Španija 1044, Portugalska 1041, Nemčija, Avstrija in Maršarska s 1035, Danska 1032, Rusija 1022, a na Francoskem 1008. Druge države Evrope imajo manj žensk kot pa moških. Italija le 989 na tisoč moških, Belgija 985, balkanske države 950. V Afriki imajo nekatere države, med temi Egipt, več žensk kot moških. Največ žensk najdemo v Vzhodni Indiji, namreč 20 odstotkov več kot pa moških. V Ecuadorju pride 1129 žensk na tisoč moških. Salvador je edina država na svetu, v kateri je število moških in žensk enako. V Kanadi in Peru je 976 žensk na tisoč moških, v Sibiriji 932, Centralni Aziji 909, v Hongkongu samo 375. Zato bi kdo mislil, da je možnost moštve za ženske v Hongkongu najlažja, toda statistika uči, da številčno razmerje je nikakor ni merodajno za to.

Tako n. pr. v Kanadi, kjer je na tisoč moških 976 žensk, je tako pomanjkanje žensk za

možitev, da obstoja na Anglekem in v Združenih državah agitacija, da vsaka ženska, katere pride v Kanado z namenom, da se tam omoži, dobi od države podporo. V prvi vrsti se obrača agitacija do vdov, ker so ugovorili, da se vdova lažje prilagodi razmeram na samotnih farmah kot pa mlada, življenjaželjna mladenka. Skušnja uči, da je po vseh kolonialnih deželah vedno večje pomanjkanje žensk, a v velikih industrijskih centrih, posebno v glavnih mestih raznih pokrajin, stalno narašča ter je ženska v teh skoraj povsod v veliki večini.

DVANAJSTLETEN DOKTOR.

Na vseučilišču v Madridu se je pripetil izreden slučaj, da je dvanaestleten deček promoviral za doktorja. To je namreč čudežni otrok Fernandez Carballa, ki je že z desetletjem vstopil na madridsko univerzo. Samoposebi se razume, da je mladi Fernandez že v najnežnejši mladosti kazal ne navadno nadarjenost. Ko je bil star dve leti, je že znal čitati in pisati. Gimnazijske študije je dokončal v najkrajšem času, a na vseučilišču je že takoj za prve naloge prejel darila, katere je prejel v tekmi z drugimi rednimi dijaki. Mogoče bi kdo mislil, da je presoja del tega dijaka vplivala na profesorje le po njegovem slovesu. Toda to je zmotno, kajti na univerzah se dela oddajajo brez imen, tako da je oseba dotičnega dela popolnoma neznana. — Sicer pa ta čudežni otrok ni osamljen v zgodovini. Pred 200 leti je bil na univerzi Halle 14-leten doktor, po imenu Filip Barattier. Slavni učenjak in danteolog Karel Witte, ki je bil rojen leta 1800, je pa sedanjeja madridskega mladca prekosil, kajti ko je bil star devet let in pol, je bil že na univerzi Giessen imatrikulan. Pesnik Torquato Tasso je bil tudi s trinajstim letom visokošolec.

OTROCI — ATENTATORJI.

V Warburgu na Nemškem je našel železniški čuvaj na progi velik kup kamenja, in sicer nekoliko minut pred prihodom berlinskega brzovlaka. Ko bi bil vlak trečil ob to kamenje, bi ga bilo gotovo vrglo iz tira in zgodila bi se katastrofa. Kmalu so tudi našli krivce: dve deklici 10 do 12 let in pa 9letnega dečka. Ti so bili skriti v bližini, da vidijo železniško nesrečo. To je gotovo že deseti slučaj, da otroci poskušajo atentat na vlak, in kakor znano, se je dvakrat tudi res na ta način zgodila nesreča na železnici, kjer je bilo tudi več človeških žrtev. Vse žalostne posledice dandanašnje slabe vzgoje dece.

Kavalirsko.

"Kaj? Matiček? Ha, on ti je kavalir, kadar mati drva seka, on sveti z lučjo."

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Že večkrat smo povedali v našem listu, da pošta Združenih držav ne dovoli pošiljati po pošti nikake reklame o kakem srečanju ali žrebanju, bodisi kakoršnokoli. Zato tudi ne dovoli časopisom, ki se razpošiljajo po pošti, prinašati bodisi v oglasih, dopisih ali člankih ali na kakršenkoli način, nobene tozadevne reklame.

Društveni uradniki, ki vključujejo v svoja naznanila ali dopise tako reklamo, naj ne zamermijo uredništvu, ki take stavke in tako besedilo črta ven. To niso kaprice uredništva, temveč to zahteva strogo poštni zakon in po tem se morajo ravnati vsi časopisi, ki se razpošiljajo po pošti.

Prosimo, naj to društveni uradniki znanprej upoštevajo.

MEH ZA SMEH.

Kaj je patrijot.

"Veš ti, kaj je patrijot?" — "Seveda, tak je patrijot, ki je vsako minuto pripravljen svoje življenje žrtvovati za tvojo domovino."

Zaupljiv mož.

"On je v resnici mož. Svoje zaupanje do mene mi je izkazal, ko so se zbirali nad menoj najbolj črni oblaki." — "Kako vendar?" — "Posodil mi je svoj dežnik."

Točnost ženske.

"Od sil je to. Že od štirih čakam tukaj na vogalu na svojega moža, ki ima priti iz pisarne, a še sedaj ga ni, ko je že ura pet." — "Kedaj ti je pa rekel priti?" — "Ob treh."

Ni bil previden.

Žena: Služkinja je odpovedala službo, pravi, da si ji večerjav prav grobo odgovarjal po telefonu iz pisarne.

Mož: O, pomota, jaz sem pa mislil, da si ti z menoj govorila!

Amerikanski Slovenci je naš zaščitnik proti brezverstvu, je naš besednik in naš glasnik, zato agitirajmo zanj!

MALI OGLASI.

DELO IN SLUŽBE POZNAVALCI JUŽNEGA DELA MESTA.

Ako vam je znan južni del mesta in južno zapadni, mi imamo za vas lepo delo, ki vas bo gotovo zanimalo. \$5000 lahko zaslužite letno, treba je tudi umeti angleški jezik. Vprašajo naj osebe čedne zunanosti, ki so ne strašijo lahkega dela. Vprašajte GENERAL MANAGER, soba 660 First National Bank Bldg., 31 S. Clark St., Chicago, Ill. 11-tsr,čp

DEKLE za splošno gospodinjstvo dela se sprejme 5120 University, 3rd North, Ph. Midway 2887. 47-č FOREMAN-PRESSMAN, Al, skoziškoskužen, za "Bookwork," imeti mora reference in naj pove koliko zahteva plače. Quinn & Boden Co., Inc., Rahway, N. J. 29-sr,čp

UODNA PRILIKA.

"CHICK! CHICK! CHICK!" Naše piške vam delajo življenje — kupčija dobra. Rocks, Red, \$18.50, Leghorns, \$16.00, Minorcas \$23.00. — Z naročilom je poslati denar. — Flake's Petland, Salem, Ore. 70-t do tt

ZA ZANESLJIVE informacije glede malih farm, za take, ki želijo mirni dom, v "Lower Rio Grande Valley," naj se obrnejo na Fonville, Box 115, Fort Worth, Tex. 91-p,št

BUSINESS LOTA v Niles Center kjer je mojega denarja \$1400 oddam za \$350.00. Mrs. Luce, 5349 Sheridan Rd. 90-č do č

AVTOMOBILI NA PRODAJ.

FORD COUPE 1925, malo rabljen, dobro rona, Al stanju. Nizka cena. Pridite v nedeljo. Joe Ederle, 4514 Washington Blvd. Ph. Mansi. 0816. 45-č,p,št

FORD 4-DOOR Sedan 25, kakor nov. Cena nizka, le \$195.00. Joe Ederle, 4514 Washington Blvd. 46-č,p,št

V NAJEM SE ODDA ODDA v najem stan. 7 sob, centralna kurjava; blizu transportacija; \$65. Triangle 3112. 23-sr,čp

POHIŠTVO NA PRODAJ.

PRODA opremljeno stan., 2 sobi, tudi piano. \$50.00. Vprašajte zvečer po 8. uri. 3503 Adams St. 2B. 19-t do t

PRODA \$200.00 Victor Victrola, kakor novo z rekordi, za \$75.00. Mrs. Monson, 4861 Berenica Ave. 20-t do t

"STORAGE SALE."

Nove hišne oprave prodajamo po zelo nizki ceni. Krasni set pohištva za štiri sobe samo \$335.00. Pridite si ogledat, predno kupite, prihranite denar. Prodajamo tudi po komadih. Dovažamo na dom. Odprto zvečer in nedeljo. VERSCHOORE WAREHOUSE, 4040 North Kedzie Ave. 21-tsr,č

HIŠE IN LOTE NA PRODAJ.

2 NADSTR. lesena hiša \$6000 takoj, rent nese \$1440 letno, v dobri stanju. 4407 S. Wallace St. 88-č do č

TAKOJ MORA prodati bungalow 6 sob spod. in 3 zgor. Prva ponudba v gotovini se sprejme. 6320 School St. 96-p do p

NA IRVING PARK blvd. trgovina in 2 stan. garaža za 2 k. — Samo \$21,000, lastnik odhaja z mesta. — Juniper 2167. 92-p do p

HIŠA 6 STAN. 6-5 sob, porč za spat. 2327-29 Winnemac blizu Ravenswood "L" in 3 kar, cena \$44,500. Irving 6827. 89-č do č

PRIMERNO ponudbo sprejme za 3 nadstr. zid. hišo, garažo za 3 kare zidano. 8052 S. Bishop St. 1st Apt. 78-č do č

SAMO \$200.00 TAKOJ. 5234 S. Winchester, poslopje 2 nadstr. Po 4 in 5 sob, elektrika. \$7500 Blk. Robey-51st. A. J. Lieberman, 105 North Clark St. State 5647. 30-srdostr

ZID. POSLOPJE, trgovina, prodna na 717 W. 69th blizu Halsted, 4 sobe flat, za vsak obrt. \$12,500. 36-srdostr

PRODA 2 nova zid. bungalow v Austin. \$9500 vsak. Vprašajte Oscar A. Anderson, 5118 W. Division St. 10-s do s

2 NADSTR. zid. hiša, parlor, 2 furcane, Humphrey lt. garaža za 2 k. 4207 N. Irving Ave. 2 floor. 08-št, sr

2 NADSTR. zid. hiša. Polk blizu Crawford, 5-6 sob, 2 peči, poklicite Mansfield 2864. 01-s

2 NADSTR. hiša na 90th in May St. 5-5 moderno \$13,500, lastnik 8952 Aberdeen St. 01-s

PRODA ALI ZAMENJA 2 trgovine 4stanov. 6341 Dorchester Ave. Dohodki \$5300, \$10,000 je treba gotovine. — John D. Austin Co., 6334 Cottage Grove. Fairfax 0212. 02-s do s

PRODA TRGOVINO in stan. 6 sob, 2853 Lincoln Ave., blizu Grace St. Cena \$18,000. 03-s do s

PRODA HIŠO 5 sob, porči za spat, tudi garaža, poslopje na vogalu. — 3024 Addison St., Keystone 7847. 98-s do s

ZID. BUNGALOW, 6 sob; nizka cena za takojšnje prodajo. 6146 South Keating Ave. Prospect 5967. 17-to do t

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

10 SOB "light housekeeping" 3 kop. sobe, 3 "English basement" za sebe, Dohodki \$160, rent \$70, 146 in plin \$15; na lepem kraju, vedno oddano. Radi druge kupčije odda \$2000. 4016 Ellis Ave. 12-tsr,č

HISA NA vogalu za trgovino 5 stan. garaža v 2 nadstr. Trgovina zdaj prazna, a je pripravna za vsako obrt. Lastnik v 2. nadstr. 2700 W. 23rd St. 13-t do t

"SHEEP RANCH" 600 akr. sveta, ograjeno, dobra poslopja. 328 evac. Saginaw Co., Perry Hillier, Burt, Mich. 14-t do t

PRODA trgovino, hiša 2 stan. garaža za 3 kare. "coal, express business" samo \$9500. 1009 W. 69th St. 48-č,p,št

4 STAN. hiša zid. 4-5 sob, 4 parni kotli, plinove peči v stan. \$25,000. O. Kriehel, 4915 N. Monticello Ave. 35-č,p,št

FARME NA PRODAJ.

1 AKR blizu Downers Grove, 4 sobe hiša, vse improvements, \$4500, treba \$1500 takoj. Mr. W. L. Dane, 4048 W. Lake St., City. 07-s do s

PRODA 71 AKR. hiša 7 sob, tudi druga poslopja, le nekaj treba takoj, cena \$4500. Tudi druge rane male farme pri: Orwell Realty Co., Orwell, Ohio. 04-sdos

62 AKR., 11 je paše. 40 "rod" do šole in trgovine. Dobra poslopja, 1578½ East Gleason St., Portland, Ore. 18-t do t

OHIO FARME.

Imamo farme v bližini Youngstown, dobre ceste in poslopja. \$100.00 akr. J. A. Burkholder, 413 Home Savings & Loan Bldg., Youngstown, O. 21-tsr,č

80 AKR. ob posuti cesti, dobra zemlja, hiša 6 sob, hlev in druga poslopja, malin na vrtu, sadonosnik, lep dom, samo \$4500, takoj treba \$2000. Govt. Farm & Loan. A. R. Johnson, Lyman Block, Muskegan, Mich. 88-t do t

80 AKR., alfalfa, sladkorna pesa, za vrtnarstvo, blizu "sugar dump" elevator za žito in "canning factory," 20 milj do Denver, Colo. Lepo podnebje. Pišite: John Ehler, 274 So. 3rd Ave., Brighton, Colo. 23-tsr,č

ILLINOIS FOX RIVER FARME na prodaj. Vrtnarstvo in "truck" farme blizu Elgin, 40 do 300 akr. Cena od \$135 do \$500 za akre, z dobriimi improvements. Idealni prostori za kolonizacijo. Na odpl. Vprašajte W. B. Kirkpatrick, Elgin National Bank Bldg., Elgin, Ill. Phone Elgin 351. D-1 srdostr

GLAVNI STAN za kokošijere. \$150 deset akrov blizu Tacoma. Mutual Realty, 938½ Pacific Ave., Tacoma, Wash. 34-srdostr

ZA MALE FARME, 100 milj do Houston, Texas, blizu mesta in železnice. Cena nizka. Geo. S. Gayle, 1223 W. Bell Ave., Houston, Tex. 32-srdostr

RAZNE velikosti farme obdelane, dobra zemlja in tudi pripravna za kolonizacijo. Vse svet je v rokah Miss. Co. Lepa črna zemlja in rodovitna, kakor "South Sea Islands." Do tri žetve na leto. R. C. Rose, Osceola, Ark. 31-sr,č

60 AKR. obdelane farme, posuta cesta, blizu mesta. \$75.00 za akre. C. E. Gardner, Franklin, La. 27-sr,čp

40 AKR. mora takoj prodati, cena znižana od \$2800 na \$2000. Robert Howe, Flippin, Ark. 26-sr,čp

320 AKR. vse obdelano, črna zemlja, blizu mesta, dobro poslopje. Lahka odpl. Walch Land Comp., Winnipeg, Canada. 40-čdoč

ZIVINOREJO in mlekarstvo prodajo zelo ugodno, vprašajte takoj, Clara A. Wagner, Box 56, Hornbrook, Calif. 41-čdoč

1 AKR pomaranč, nova hiša 5 sob, 500 kokoši, \$6500. Lahka odpl. — Tudi na prodaj 2 akra samih pomaranč. Marshall Room, 711 — 606 S. Hill, Los Angeles, Calif. 42-č

BODITE NEODVISNI in lastite svoje farmo. 320 akr. zemlje v Edmonton okraju, Kanada, žito izbornoraste in se drago prodajo. Zemlja se vam sama izplača. \$1600 akr. Odpl. R. H. Steidl, 306 Gorham Bldg., Minneapolis, Minn. 43-č

ZIVINOREJA, Presno reka teče skozi, ribarstvo, Ahwahnee Valley, Madera okraj. Yosemite Rd. John Rains, Ahwahnee, Calif. 44-č

OBLETNICE ZNAMENITIH AMERIKANCEV.

(Konec.)

12. februarja 1791. — Peter Cooper. —

Peter Cooper, ameriški tovarnar, iznajditelj in človekoljub, se je rodil tega dne v New Yorku. Imel je bore malo šolske vzgoje in v mladosti je pomagal očetu pri klobučarstvu. V starosti 17 let se je naučil kolarstva. Kasneje je iznašel stroj za rezanje sukna in se bavil zaporedno z raznimi rokodelstvi, dokler ni končno postal tovarnar kleja. Okoli l. 1830 se je začel zanimati za železarstvo in bil je prvi izdelovatelj tramov iz kovanega železa za gradnjo ognjeuzdržnih poslopj. Istega leta je na podlagi svojih lastnih načrtov sestavil prvo lokomotivo, ki je bila kedaj zgrajena v Ameriki. Zanimal se je tudi za hrbojavni promet in sodeloval je pri položitvi prvega atlantskega kabla. Leta 1876 ga je "neodvisna stranka" imenovala predsedniškim kandidatom. Umrl je v New Yorku l. 1883.

Peter Cooper je l. 1854 ustanovil v New Yorku slovit Cooper Union ali Cooper In-

stitute. Svaha te ustanove je nuditi delavcem brezplačni pouku umetnosti in znanstva, kakor tudi čitalnice in knjižnice.

26. februarja 1846. — William Frederick Cody. — William Frederick Cody, sloviti lovec divjega zapada in podjetnik svetovno znanega cirkusa, boljše znan pod imenom "Buffalo Bill," se je rodil v Scott County v Iowi. Njegovi starši so se preselili v pokrajino blizu Fort Leavenworth, Kansas, kjer mu je bil oče ubit v boju proti Indijancem. Ko je bil Cody še jako mlad, so ga špedicijske trdnice (Express companies) vporabljale kot jahača za prenašanje paketov in dragocenosti čez pokrajine divjega zapada, kar je bil tedaj jako nevaren poklic. Kmalu je zaslovel kot drzen in neumoren jahač, bister skavt (sel in vodnik po divji pokrajini) in kot izborni lovec. Ko je bil komaj 21 let star, je nase obrnil pozornost ameriških vojni poveljnikov, ki so tedaj vedno potrebovali izkušene skavte, na katere so se mogli zanašati in ki so poznali navade in jezike Indijancev.

Od leta 1868 do 1869 je bil imenovan glavnim skavtom pod generalom Sheridan, ki je tedaj vodil boj proti sovražnim Indijancem. Sheridanov pobečnik je pisal o

Codyju: "Prenašal je depeše sto milj daleč sredi strašnega streljanja sovražnih čed Indijancev in se vedno vračal brez škode." Vsed te okoliščine in njegovih pogostih osebnih spopadov z Indijanci je njegovo ime zaslovelo širom Amerike. Cody je zadnji izmed šestorice velikih ameriških skavtov: Boone, Crockett, Carson, Bridger, "Wild Bill" in "Buffalo Bill." Ta pridevek si je pridobil radi svoje lovke slave; njegov rekord kot lovca je bil 4862 bivolvov v eni sezoni. Ostal je do smrti tipičen zastopnik nekdanjega divjega zapada.

Okoli leta 1880 je začel izpolnjevati staro svojo željo, da bi okoli sebe nabral ostanke onega značilnega življenja, ki so ga vodili naseljenji od mehan civilizacije in razkazal "divji zapad" po vzhodnih državah in po Evropi. Tako je Buffalo Bill ustvaril cirkus, ki je zaslovel pod imenom "Wild West." Nabral je v to svrhu mnogo Indijancev, izmed katerih je bilo nekoliko njegovih prejšnjih smrtnih sovražnikov, stotine kravarjev (cowboys) in mnogo drugih oseb in stvari, značilnih za življenje divjega zapada. S tem orjaškim cirkusom je prepotoval Ameriko in Evropo skoraj dvajset let in se obogatil. Svoje premoženje je investiral v zemljišča v Nebraski in Wyo-

ROŽA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

Ko je bila ladja že en dan na potu proti siriskemu obrežju, je nastopila popolna tišina, kakor je navadno v onih vodah poleti. Ta tišina je trajala celih osem dni in v tem času so le malo pridobili na potu. Zavel pa je vendar močan veter, ki je vlekel proti Siriji in jih je hitro gnal pred seboj. Veter je postal vedno hujši in močnejši in proti večeru drugega dne so zagledali v veliki daljavi pred seboj visoko gorovje. Lozel se je zelo razveselil gorovja.

"Ali je to gorovje blizu Antiohije?" je vprašal Hasan.

"Ne," odgovori, "to gorovje je več nego petdeset milj južno od onega, med Ladikijo in Džebelo. Tamkaj je dolga luka, ki sem jo že bil obiskal, in tamkaj lahko počivamo, dokler ne mine vihar."

"Ali mi smo namenjeni v Darbesak, ne pa v luko blizu Džebele, ki je frankovsko pristanišče," odgovori Hasan srdito.

"Potem pa obrnite ladjo in jo sami vodite," je rekel Lozel, "zagotovim vas pa, da bomo potem čez dve uri vsi na dnu morja."

Hasan je pomislil. To je bilo res, ladja valov od te strani ne vzdriži.

"Ti si odgovoren," odgovori na kratko, "Vso noč so se gurali in zibali, tako da so zboleli najčvrstejši med njimi; vsi so prosili Boga in Alaha, da bi se zdanilo, da bi mogli priti v pristan."

"Pogum," je zaklical Lozel, "mislim, da smo rešeni," in razobesil je na jambori drugo svetilko — čemu niso vedeli.

Kmalu se je morje v zatonu pomirilo. Lozel je zaukazal mornarjem vreči sidro in je obenem naznanil, da lahko ležejo k počitku, ker so zdaj na varnem.

Ali Rozamunda ni mogla spati. Vstala je, vrgla nase svoj plašč, stopila k vratom svoje kabine in zrla na lepo v jutranji zarji rožno-rudeče gorovje in megleno gladino pristanišča. Samoten kraj je bil to — vsaj ona ni videla niti mesta niti hiše, čeprav niso bile petdeset korakov daleč od poračenega brega. Stojč pred kabino, je iznenada začula glasove čolnov, veslajočih skozi meglo, stopila je na krov in uzrla tri čolne, ki so se tiho bližali ladji, opazila je, da je Lozel, ki je bil edini na palubi, opazoval te čolne. Prvi čoln je kmalu dospel do ladje; na sprednjem delu se je prikazal človek, ki se je tiho razgovarjal z Lozelom. Kapuca mu je padla z glave in Rozamunda ga je spoznala. Bil je — Nikolaj! Za trenutek je obstala kakor okamenela; saj so pustili tega človeka na Cipru; naenkrat pa je razumela vse in je na ves glas zavpila:

"Izdajstvo! Princ Hasan, izdajstvo!" Komaj so ji prišle besede preko ustnic, so začeli plezati divji možje po nizki ladjini strani. Pa tudi Saraceni so vstajali ter hiteli na zadnji del ladje, kjer je bila Rozamunda, samo eden ni mogel do njih. Tudi princ Hasan je prišel z handžarjem v roki, z dragocenim turbanom na glavi in oklepom, pa brez plašča; glasno je dajal povelja, najeti mornarji pa so se vrgli na kolena in prosili usmiljenja. Rozamunda mu je zaklicala, da so izdani in sicer po Nikolaju, ki ga je bila

videla z lastnimi očmi. Tedaj je stopil naprej velik možak z belim plaščem in golim mečem v roki ter rekel v arabskem jeziku:

"Udajte se, kajti mnogo manj vas je in vaš kapitan je ujet, in pokazal je na Lozela, ki sta ga držala dva človeka, drugi pa so mu vezali roke na hrbtu.

"V čegavem imenu mi ukazujete, da se udam?" vpraša princ, ozirajoč se okoli sebe kakor lev sredi sovražnikov.

"V strašnem imenu Sinana, v imenu gospoda Al Džebala, Salah-ed-dinov služabnik!"

Vzpričo teh besedi so zaječali tudi sicer pogumni Saraceni; saj zdaj so izvedeli, da imajo posla s strašnim poglavarjem morivcev. "Ali je vojska med sultanom in sinanom?" vpraša Hasan.

"Da, vojska. Vrhutega imate seboj Rozamundo, ki je draga Salah-ed-dinu in ki jo radi tega moj gospodar želi imeti kot talca."

"Kako ste to izvedeli?" je rekel Hasan, da si pridobi časa, ker njegovi možje so se zbirali in postavljali v vrsto.

"Gospodu Sinanu so znane vse stvari," se je glasil odgovor. "Udajte se in morebiti se pokaže usmiljenega."

"Po ogleduhih," sikne Hasan, "kot so Nikolaj, ki je pred nami dospel iz Cipra, in oni frankovski pes, ki se imenuje viteza," in pokazal je na Lozela. "Ne, mi se ne udamo, kajti, Morivec, tu nimaš opraviti s strupi in nožem, marveč z golimi meči in hrabrimi vojaki. Opozarjam vas — in vašega gospoda enako — da se bo Salah-ed-din maščeval za to dejanje."

"Naj poskusi, ako bi rad umrl; odgovori tuje mirno. Nato pa je velel svojim opodam: "Pomorite vse, vse razun žensk" — Francozinja Marija se je namreč oprijemala Rozamunde za roko — in emirja Hasana, ki ga moram živega pripeljati v Masijah, kakor mi je zapovedano."

"Nazaj v kabino, gospica," je rekel Hasan, "in spomnite se, da smo storili vse, da bi vas rešili. Da, povejte to mojemu gospodu, da bo moja čast neomadeževana v njegovih očeh. Vojaki Salah-ed-dinovi, zdaj pa v boj in umrite, kakor vas je on učil. Vrata raja so odprta, noben bojazljivec ne pojde skozi nje."

Odgovorili so mu z glasnim krikom. Rozamunda je zbežala v kabino, na krovu pa se je začel metež, strahovit boj. Pridrveli so Morivci z mečem in bodalom ter naskakovali palubo. Bili so večkrat odbiti; mnogo jih je padlo; krov ladje je bil pokrit z njihovimi trupli, toda napadi so bili vedno hujši. Napadalcu so bili drzni; niso poznali ne strahu ne usmiljenja, kadar jim je zaukazal njihov gospod. Vedno več čolnov je prihajalo od brega in ker je bilo Saracenov le malo, in so še ti bili utrjeni od viharja in morske bolezni, je bil boj kmalu odločen. Večinoma so vsi padli v borbi; vjet pa je bil princ Hasan.

Ko ga je Rozamunda kakor okamenela gledala, ko se je boril sam proti celim vojskim, spomnila se je prizora, ko se je njen oče tudi sam boril proti njemu in njegovim vojščakom in premišljevala je o božji pravičnosti.

DELAYSTVO BO VOLILO LITSINGERJA.

Mr. Edward R. Litsinger, sin ubožnega delavca, rojenega v stari domovini, si je s pridnostjo priboril pot do visokega mesta s pogumom in trdim delom. Postal je eden izmed prvih čikaških podjetnikov, ki so na vodilnih mestih.

Edward R. Litsinger.

V svoji uspešni karieri kot pravnik je vedno zagovarjal interese delavskega stanu in strokovne unije. Kot alderman in član Board of Review, je Mr. Litsinger pokazal svoje usmiljeno srce do revnih in bednih. Vedno je podpiral male obrtnike in lastnike, ki nosijo težka davčna bremena.

Mr. Litsinger je bil vedno prijatelj delavskemu stanu, iz katerega je on sam izšel. On bi bil župan za delavski razred, ker pozna težnje tega stanu. On ve, kaj se pravi ostati sirota brez očeta v šestem letu starosti in pomagati v rešitvi svoji materi.

Osem let Thompsonove administracije je vladal graft in škandal. Delavci in mali davkoplačevalci plačujejo za njegove grehe.

V svoji platformi Mr. Litsinger pravi sledeče:

"Jaz bom osebno obiskal vsak ward v mestu, konferiral z aldermani in odredil, da se bodo ulice in alleys držale čiste, ne kot sedaj, ko je vse polno nesnage in pepela. Uverjen sem, da delo za splošni blagor bodo odobraval vsi meščani."

Ako hočete pošteno in dobro administracijo, ki bo znižala davke, tedaj volite Litsingerja za župana, Elmore za zakladničarja in Hoffa za mestnega klerka na primarnih volitvah na Washingtonov rojstni dan.

PRIPOROČAM SE rojakom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbero pri meni.

FR. PENGAL,

RADI ČITATE KNJIGE? POTEM NE PREZRITE TEGA.

ŠEST KNJIG PRVOVRSTNE VSEBINE ZA IZREDNO ZNIZANO CENO SAMO \$3.00.

1. **Otroka kapitana Granta.** Napeto zanimiva povest. Kdo ne posluša rad pripovedovanja o afriških divjakih, avstralskih ljudožreih, o skrivnostih velikega oceana? Vse to in še mnogo več najdeš v knjigi **Otroka kapitana Granta**, ki stane... **\$2.00**
2. **Našega slovenskega pisatelja Meška** večina izmed nas pozna. Ko čitaš njegove globoke povestice, se ti zdi, kakor bi ti vlival olje na srce. — Ako želiš čitati povesti, ki ti bodo ostale še dolga leta v spominu, vzemi v roke knjigo **"Slike"**, ki stane... **\$1.00**
Kdor naroči ti obe knjigi, mu damo povrhu kot nagrado še štiri druge knjige, in sicer: **Solnce in senca**, povest, ki je gotovo ne boš prej odložil, dokler ne prečitaš zadnje vrstice. **Na negotivih potih.** Napeta povest iz newyorških višjih krogov.

Od srca do srca. 1. in 2. zv. Ne smelo bi biti slovenskega Amerikanca, pri katerem bi se ne našli ti knjigi.

Vseh teh šest knjig samo **\$3.00!**

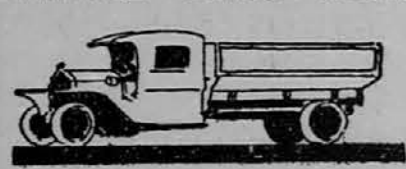
Ponudba velja samo za kratke čas. Se danes torej izreži ta oglas, pripravi nanj znesek **\$3.00** v Money Order, Bank Draftu ali pa v gotovini ter ga pošlji na naslov:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENE, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

ŠIVILJA

Slovenka se priporoča rojakinjam v naselbini za dela spadajoča v njeno stroko. Izdeluje vsakovrstna ženska oblačila po najnovejših vzorcih, tudi narodne noše. Boljše narejene in cenejše so obleke narejene pri izkušeni šivilji, kakor pa če jih kupite v trgovini. Vprašajte na **1858 West 22nd St., Chicago, Ill., vogal Lincoln in 22. ceste.**

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob časi selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

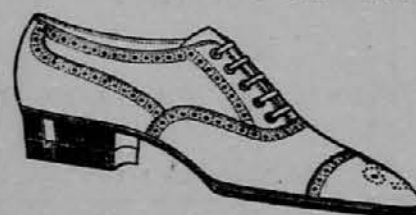
LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

IG. ARCHULL.

1810 West 22nd Place, Chicago, Ill.

priporoča svojo obrt. Popravilam čevlje trpežno. Ker imam najnovejše stroje, delo izvršim naglo. Cene nizke. Rojakom se priporočam v naklonjenost.

je, delo izvršim naglo. Cene nizke. Rojakom se priporočam v naklonjenost.

Veliki stenski zemljevid

"Amerikanski Slovenec" ima v zalogi najnovejši stenski zemljevid celega sveta. Zemljevid meri 25x8 palcev (bočev) in ima tri liste z zemljevidi in različni nad vse koristnimi geografičnimi podatki.

Prva stran predstavlja zemljevid celega sveta, vzhodno in zapadno hemisfero, narodne zastave vseh držav in narodov; dalje celo zemeljsko površje, na katerem je zaznamovano, kofiko je ob enem in istem času ura v raznih delih sveta.

Druga stran podaja število prebivalstva vseh sedanjih obstoječih držav, večjih mest, opis otočij, rek itd.

Tretja stran predstavlja zemljevid Severne in Južne Amerike, Evrope, Azije, Afrike in Avstralije.

Cetrta stran kaže vsa morja, vode in otočja.

Na peti strani je tabela pristojbin za paketno pošto.

Na šestih strani je podroben zemljevid Združenih držav, na katerem so označene vse cementovane avtomobilске ceste, kar je pripravno za avto-voznike.

Ta zemljevid stane s poštnino \$1.00. Brezplačno pa ga dobi vsak, kdor pridobi listu Amer. Slovenca enega celoletnega ali dva polletna nova naročnika.

AMERIKANSKI SLOVENE,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

PISANO POLJE

Dr. P. A. Tominec:

SONCE IN SENCA.

Božje razodetje je nesmisel.

"Če kak slavohlepen filozof nikakor ni mogel doseči slave, je začel razlagati o bogovih. O teh je bilo najlaže si kaj izmisliti, ker jih ni nihče videl. Kaj je bilo torej čudnega potem, če si je kak filozof obenem s svojimi izmišljotinami izmislil tudi dokaz zanje: bogovi sami so mu vse to razodeli." Predvsem najdemo v teh besedah trditve, da je nauk o Bogu pravilica, ki so si jo izmislili slavohlepni modrijani. Da je to nedokazana trditev in zmota, bomo videli pozneje. Dalje pa trdijo naši nasprotniki, da je izmišljotina tudi božje razodetje, ki je po njihovem mnenju sploh nemogoče.

Božje razodetje ne nasprotuje ne božji ne človeški naravi.

"Bog je govoril s človekom," s temi besedami stalno označujejo naši nasprotniki to, čemur mi pravimo božje razodetje. Kaj pomenijo te besede? Nič drugega ne kakor to, da je Bog z nadnaravnim razsvetljenjem našega razuma človeku razodel one resnice, ki bi jih človek drugače sploh ne mogel dognati ali pa le z veliko težavo. Ali je to res kaj tako nemogoče? Nikakor ne.

Res je sicer, da nam že stvari same, ki jih vidimo okoli sebe v naravi, oznanjajo Boga in božje lastnosti. Po pravici pravi sv. Avgustin: "Nebo in zemlja in vse, kar je na njih, mi z vseh strani govori, naj te ljubim; in ne nehajo oznanjati vsem, tako da so neoparljivi, kateri te ne ljubijo..." Vprašal sem zemljo in rekla je: Nisem tvoj Bog, in vse stvari na njej so izpovedale isto. Vprašal sem morja in brezna in živali, ki se gibljejo na zemlji, in odgovorile so: Nismo tvoj Bog, išči nam! Vprašal sem nebo, sonce, luno in zvezde in reklo so: Tudi me nismo Bog, ki ga iščeš. In rekel sem vsem stvarim, ki obkrožavajo moje telo: Rekle duše mi o mojem Bogu, da ve niste; povejte mi kaj o njem. In zaklicale so z velikim glasom: On nas je naredil! Moje vprašanje je moja pozornost in njihov odgovor je njihova lepota.

Ti, Gospod, si jih torej naredil; ker si lep, so lepe, ker si dober, so dobre." Kakšen je Gospod, nas uče stvari s svojo lepoto, s svojo dobroto, s svojim bivanjem. Mnogo torej more spoznati človeški um že iz golega opazovanja božje narave. Toda še bolje to spozna, če ga kdo na te posamezne točke opozori. Prav tako je to, kakor če opazuješ delo kakega umetnika, n. pr. sliko, poslopje, stroj ali kaj podobnega. Že te stvari same po sebi, če jih vidiš, nate napravijo vtis in ti zbudiš spoštovanje do umetnika. Toda izredno se tvoje spoznanje zviša in olajša, če ti pri ogledovanju slike, stroja ali kakega poslopja stoji ob strani mojster, ki ti stvar razlaga ter te opozarja na posameznosti, ki bi jih drugače komaj opazil ali niti ne razumel. Če je to pri človeškem delu ali umetnini mogoče, ki je končno vendar nekaj človeškega, ali je morda kaj takega nemogoče ali neprijetno za Stvarnika?

Ne moremo si sicer prav predstavljati, kako more zgolj duh, kakor je Bog, razodeti svoje misli brez čutnih sredstev, brez slisnih besedi. — Toda enako neumljivo je tudi, kako more čutno slisana beseda biti sposobna, da prenaša človeške misli, ki nimajo s čutnostjo nikake sličnosti. Prav tako uganka nam je, kako more naša duša, ki je tudi zgolj duh, tvoriti besede, da izražajo njene misli. Četudi se dejansko to vrši dan za dnevom in smo na to navajeni, vendar zato uganka ni nič manjša. Edina razlaga za to je božja vsemočnost in božja modrost. Če je pa Bog že stvarer z rabo primernih sredstev omogočil izražanje misli — kar spada nedvomno k popolnosti dušnega bitja, — tedaj si pač lahko mislimo, da je mogel tudi sebi izbrati način, kako bo izražal svoje misli in svojo voljo ljudem.

Ali je pa morda božje razodetje nemogoče glede na človeka? Prav tako ne. Prvi in glavni pogoj za to je sprejemljivost človeške narave za božji nauk. In to sprejemljivost človek v resnici ima. Razvidno je to že iz tega, ker ima dušo, ki je podoba božja.

Če bi bil človek kamen ali kos lesa, bi seveda Bog ne mogel stopiti z njim v duhovno zvezo; tako pa je umsko bitje, ki je že po svoji naravi nagnjeno k resnici. In to sprejetje božjih resnic za človeka ni nič poniževalnega ali protinarnega. Saj moramo tudi v posvetnih stvareh drugim verovati. — Že črke abecede, ime domačega kraja, imena rek in mest in trgov na zemljepisni karti morajo učence v osnovni šoli verovati učitelju na besedo. Če bi hotel po lastnem raziskovanju priti do tega spoznanja, bi sploh nikamor ne prišel.

In ta potreba po veri v čistq posvetnih stvareh ga spremlja skozi vse življenje. Celu učenjak se mora zadovoljiti z vero v vseh predmetih, v katerih ni sam strokovnjak. Kakor nadalje pametna vzgoja otroku ne škoduje, ampak pomaga, da na naraven način razvija svoje dušne zmognosti, tako tudi pouk, ki ga je dal Bog, nikakor ne uničuje človeške narave, ampak mu spopolnjuje in viša že prirojene lastnosti in zmognosti. Cepljena divja jablana ne zgubi niti svoje prvotne življenjske moči radi cepljenja, le njeni sokki so povzdignjeni, da proizvajajo v času dozorevanja plemenite in lepe sadove. — Iz vsega doslej povedanega je vsaj to jasno razvidno, da razodetje ni nekaj nemogočega ali človeka nevrednega.

Težko je obolel msgr. Arko, dekan v Idriji. Zdravi se v sanatoriju sv. Justa v Gorici.

Priznanje primorskemu umetniku. — Goriški rojak mladik slikar Čargo, ki biva zdaj v Ljubljani, je razstavil svoja dela v Berlinu. Žel je obilo priznanja in pohvale celo v velikih nemških dnevnikih.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim naročnikom, kakor tudi vsem drugim rojakom po državah Pennsylvaniji, New Yorku, Connecticut itd. naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Anton Jaksetich, kateri je pooblaščen pobirati naročnino in oglaševati za lista Amer. Slovenca in Ave Maria. Obenem prodaja tudi Družinsko Pratišo za leto 1927 in vse knjige naše knjigarnice. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti katoliški tisk.

Uprava Amer. Slovenca.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENE

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine, zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovensčine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.